

A Társaság

A svéd királyné sétakocsizáson a tullgami nyári kastély parkjában.

Sétalovagláson a stockholmi Djugardenben: balról-jobbra: II. Oszkár király unokája, Bernadotte Margit grófnő, Linder Sten főhadnagy, gróf Hamilton Gusztáv kapitány és Uggla Gusztáv őrnagy.

Dobay István felvételei.

Holzer
cs. és kir. udvari és kamarai szállító
divatháza
Budapest, II., Kossuth Lajos-u. 9.

JOGI VIZSGÁKRA

(alapvizsgákra, szigorlatokra, államtudományi államvizsgákra), állam-
számviteli államvizsgára, felelősséggel előkészített irakat, hölgyeket
és vidékieket is. Vidékieknek speciális jegyzeteinket előre küldjük.
(Államszámvitelre: példatár, állami könyvek gyűjteménye.) (Jegyzetköl-
csönzés. Díjtalan felvilágosítás. Szontágh Donáth jogi szemináriuma,
Budapest, IV., Váci-u. 51. II. Személyes értekezés köznapokon d. u. 4-7-ig.

Urmánczy Szakácskönyve

ára kötve 4 korona 40 fillér.

::: Jövedelme a háboru árváié. :::

Rácz Daniel

Női felöltők, angol kosztümök és alkalmi toalettek,
blousok, pongyolák áruháza és műtermei

Sürgönyeim „Robéria”
Telefon: 167—02.

Budapest,
IV., Rígyó-utca 2.

TÖRÖKÖK

Irta: DOBAY ISTVÁN

A TÁRSASÁG KIADÁSA. ÁRA 5 KORONA

Megrendelhető A TÁRSASÁG kiadóhivatalában,
Budapest, IV., Reáltanoda-u. 18. sz.

150 darabból álló, finom mintájú

ALT-WIEN

porcellán-készlet eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

RADÓ FÉNYKÉPEZŐ
gépek teljes felszereléssel,
az összes létező gyártmányok minden
modellje kiváló jó optikával. Friss lemezek, filmek,
prizmás vadász- és tábori távcsövek.

VADÁSZFEGYVER

garantált jó lökésséggel páros ejektoros

HAMMERLES garnitúrák

Radó A. és Tsa cégnél. Budapest, Egyetem-tér 5.
Telefon 105—82.

LOHR MÁRIA · KRONFUSZ

Gyár és fő-üzlet: Budapest,
VIII., Baross-utca
85.

Telefon József 2-37.
Fiókok: II., Fő-utca
27., IV., Eskü-ut 6,
Kecskeméti-utca 14,
VI., Andrássy-ut 16,
VI., Teréz-körut 39,
V., Harmincad-u. 4,
VIII., József-körut 2.

A főváros első és legrégebb
csipketisztító-, vegytisztító és
kelmefestőgyári intézete ala-
pitva 1867. évben

LITTKÉ

Casino
for England
Cremant Rosé
Sport

A Társaság

SZÉPIRODALMI ÉS KRITIKAI HETILAP

A PARK-KLUB, AZ URI-KLUB, A GOLF-KLUB, A MAGYAR UNIO-KLUB ÉS A POZSONYI URI-KLUB HIVATALOS LAPJA.

FŐSZERKESZTŐ: DOBAY ISTVÁN DR. – TÁRSSZERKESZTŐ: SZÉNÁSY SÁNDOR DR. EGYETEMI MAGÁNTANÁR.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, REÁLTANODA-U. 18. TELEFON: JÓZSEF 25-11.

IV. évf.
32-ik szám.

Előfizetési árak: egy évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor. Egyes szám ára 60 fill.

Budapest,
1917. augusztus 12.

Somogyi irás.

Akkor az első katonavonatok fujtattak Pest felé. Izzó nyár derekán, hosszú, végeleáthatatlan gőzösök vitték, az »első termést« a halál kaszája elé és nóta szállt a hullámzó Balaton partján, versenyre kelve a szellővel, ami az ekhós Tihany felől szaladt át zúgó habok fölött Somogyországba. A fenéki saroktól a Sió torkáig nótáztak egymás után siető gőzösökön a somogyi fiuk; az apák meg, akik velük mentek, csillogó szemmel hallgatták és prózában kerítették el a szentenciát Petár felől, annak rendje és módja szerint, somogyiasan.

Aztán ki itt, ki amott átült a kaposvári gőzörsre, hogy idejében ott lehessen a kádernál és a »pógári« kék helyett magára öltse a császár vadonatuj csukaszürkéjét, mert hát úgy adta parancsba Ferenc József, a mi öreg királyunk, akinek nagy oka lehetett mögharagunni a rákra, hogy a rosseb egye meg a fajtáját.

És gurult a gőzös kereke a negyvennégyesekkel Kapos felé. Másnap glédába álltak, harmadnap már mentek is Rácországba, apák és fiuk, Somogyország eleje, reménysége...

Két hét múlva az első sebesülteket hozták Budapestre szomoru, fekete vonatok és fehér vöröskeresztes automobilon igyekeztek nesztelen sietéssel a kórházak felé. Pest-Buda népe szívetfacsaró kíváncsisággal hullámzott az utcán és járta a nagy sárga épületeket, ahol vadonatuj ágyakban sápadt, lázas tekintetű harcosok pihentek. Akkor még ujság volt ez és a XVII-esben érdeklődve néztük az ágyak fölött a fejtáblákat. És olvastuk amint egymásután következtek: Gerendás Ádám, 44. gyalogezred, 2. század, Szabó Antal, 44. gyalogezred, 1. század, Kutasi Ferenc, 44. gyalogezred, 5. század... Azután a másik oldalon: Nagy Mihály, 44. gyalogezred, 1. század, Karádi Ferenc, 44. gyalogezred, 5. század... És így tovább és mire a hatalmas két termet végigjártuk, följegyezhetjük, hogy a sebesültek fele 44-es baka. A somogyi vérből bőven ömlött lent Sabácnál, az első harcok melegéből ugyancsak kivette részét a kaposvári ezred. És azután is, ahol mód és alkalom volt rá, a somogyi fiuk és apák nem kimélték az élet piros nedvét, pazarul ontották dühös csatákon és mi a Höferekben megilletődve olvashattuk nem egyszer a negyvennégyesek dicséretét.

Három éve elmúlt immár. Sok dicső harci tett, melyeknek mérföldkövei közt sok dicső hős hanyatlott le a zászló alatt. Azok közül, akiket ott láttunk most harmadéve, sejtelmes nyári alkonyaton a száz színben mosolygó Balaton partján, nótás gőzösökön, hányan pihennek régesrég idegen földben! Szerbiában, Volhynia síkjain, az Isonzó köves partján, mindenütt, ahol dicsőséggel lobogott a harci zászló, bőven itta negyvennégyes somogyi baka vérét a föld és három év alatt az »első termés«-ből alig maradt ép kar, amely békeidőn rendet vágjon az ellenség helyett.

A negyvennégyeseket kegyetlenül megrostálta a halál, tenger köny folyt el, mérhetetlen gyász született hetek, hónapok, esztendőök egymásutánján.

Özvegyek és árvák: mily gyakran leírt, hányszor emlegetett két szó és mégis: eléri-e a képzelet a valót, a metafora az élet képét? A negyvennégyesekről nem volna méltó frázisokat írni; róluk csak büszke fájdalommal jegyezheti föl a krónikás az igazságot, hogy soha el nem muló emléket állítottak maguknak hősi erejükkel. És feljegyezheti, hogy sehol annyi özvegye és árvája nincs ennek a háborúnak, mint a jó gyümölcsöt termő Somogyban.

A gyümölcs virága lehullt, véres sárba taposta durva halál és a Dunántul legnépesebb megyéje kétség és remény közt néz a jövőbe. Lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága és lesz-e tavasz, melyen új lombot hajt a béke fája?

Mi tudjuk, hogy lesz. Lesz még öröm, lesz még ünnep a világon. De ma még mi is a fekete gyászt látjuk magunk körül, szomoru sziveket, ki nem apadó könnyet. És jól esik hallanunk, hogy ezekért a szivekért és szemekért, somogyi fiuk és apák hátramaradottaiért a legelőkelőbb balatoni fürdő uri társasága jótékony akcióba fogott. A földvári Balaton-Est öröm nekünk és vigasztalás a somogyi özvegyeknek és árváknak. A kedves ünnep sikerét a jó szívek jó szándéka biztosítja, a vigasztalás célját éri, de a sabáci harcok harmadik évfordulója körül ünneplő szívekkel kell hogy gondoljunk mi is a negyvennégyes hősök emlékére, somogyi fiukra és apákra, akiknek özvegyeit és árváit öleli keblére könnyei közt mosolyogva a tündéri Balaton ifju szép leánya, Földvár.

A visszahódított Csernovitzból. A fellobogózott városháza.

A bagdadi bányász.

Irta Zilahy Lajos.

Regény.

A jánospusztai szép napok.

Kora hajnalban keltünk, a hintó, amely Jánospusztára vitt bennünket, már öt órakor a kapunk előtt állott. Életem legboldogabb napjai voltak ezek a kirándulások, — anyám ilyenkor szürke porköpenyeget öltött magára, apám pedig harminckrajcáros, nagyszélű szalmakalapot csapott a fejébe, amelyet a svábok viselnek mifelénk.

Gyorsan gördült velünk a hintó a magas, fehér országúton Jánospuszta felé, amely kétórai kocsit volt a várostól. A hajnal bágyadt, arany sugárzása ömlött el az alföldi tájon, — most tíz esztendő után is világosan emlékszem ezekre az utazásokra, — a koránkeléstől álmos fejemben halkán zsongott a hintókereknek monoton zenéje, kétoldalt az országút mellett a Gólya-rét zöld kákatengerei felett hárfázott a reggeli szél. Az almazöld égen pillangó mozgásokkal repkedtek a barna héjják és különös madárhangokkal volt tele a levegő. Részeg kis pacsirták vergődtek fel az égbe, mikor aztán odafönt szívzakadásig kidalolták magukat, alétan hulltak lefelé. A haris úgy szólt a nád között, mint egy megereszkedett gé-húr, a nádi verebek pedig, mint a miniatűr autó-klaxonok. Hűvös, reggeli szél szaladgált az országúton, mint egy bolond kengyelfutó.

— Gombold be a gallérod, kisfiam, mert meghülsz, — mondta anyám és keztyűs keze már az állam alatt babrált. Mióta csak emlékezni tudok, anyám a földi élet sokfajta veszedelmei közül ettől az egy do-

logtól féltett legjobban. Mikor kicsi voltam, éjszakánként is kiugrott az ágyból és betakart, hogy jaj, hátha meghül ez a gyerek!

Mire megérkeztünk, a jánospusztai kastély terraszán aransárga abrosszal már reggelire volt terítve. Bivalytejes kávéval, vajjal és akácmézzel várt reánk Milcsi néni, aki a legkisebbik huga volt anyámnak. Milcsi néni és anyám között mindjárt a befőttekről kezdődött a beszélgetés, Gáspár bácsi és apám pedig a széles hársfaszékekben kényelmesen elhelyezkedve, gazdasági dolgokról diskuráltak, hogy lesz-e eső és kell-e még eső a tengerinek, hogy van-e nyul az idén, mert hogy a foglyok nehezen keltek, mert sok eső járt a keltés idején.

Én Sarolta unokahugommal, aki ekkor tizenháromesztendő volt, egy Julie nevű idős németkisasszony felügyelete alatt a nap legnagyobb részét a parkban és a közeli erdőben töltöttem.

A kastély előtt gyönyörű virágágyak szikráztak a napfényben, mint egy-egy földre terített ezerszinű, óriás matyókendő. A haragoszöld fenyőfákon, amik sötétben állottak posztot a smaragd pázsiton, a tejeles nyireken, a terebélyes vadgesztenyefákon és a jószagu halvány-ezüst olajfákon reggeltől estig fülemilék csatogtak és sárgarigók flótáztak. A homokos uton előre-bukó nyakkal piroslábu galambok sétáltak és az om-ladékos kőkerítés tetején földig csüngtetve lángoló, gyémántos uszályát, kényeskedve jobbra-balra forgatta fejét a him-páva.

A park végében egy erdő kezdődött, amelyről gyerekkoromban mindig azt hittem, hogy itt falta fel Piroskát a farkas és Jancsi és Juliska itt akadtak bolyongásaik közben arra a házikóra, amelynek kolbász-ból volt fonva a sövénye és turóslépeny volt a fala. Most már tudom, hogy mindebből egy szó sem igaz, akkor azonban szentül hittem, mert frajlein Julie határozottan állította nekem és Saroltának.

Én, aki városi gyerek voltam, mindig meghatottan sétáltam ebben az erdőben, amelynek hűvös, templomi csöndjében és örökös félhomályában titokzatos madárhangokra figyeltem föl.

Julie az ilyen kirándulások alatt a viláért sem engedte volna el Sarolta csuklóját, utánam pedig örökösen kiabált:

— Gyurika! Gyurika! Nem messzire elmenni, mert eltévedni!

Dobogó szívvel állottam a toronymagasságu tölgyfák hűvös, sötét mennyezete alatt, lábujjhegyen lopakodtam egyik fatörzstől a másikig, hogy meglessem a vadgalambot, amely halkán, egyhanguan gondolkodott fenn a magasban.

Néha rozsdavörös őzek fehér fara villant meg a félhomályban, amint riadtan és nesztelenül menekültek előlünk.

Mialatt Sarolta az öreg kisasszonnyal gyöngyvirágot és gombát szedett, nekem sikerült megközelítenem egy nagy hamuszürke fülesbaglyot, amely tűnődve gubbasztott az ágon. Mikor lőtávolba érkeztem, izgatottan előráncigáltam nadrágzsebemből a parittyámat, fogam közé szorított nyelvvel óvatosan megcéloztam az öreg baglyot és a márványgolyó suhogva fűtyült el a néma lombok között.

Athene bölcs madara nyugodtan lefelé fordította a fejét és lenézett rám, a kisfiura, mintha azt mondta volna:

— Mit akarsz, te tökmag?

Végre, mikor félórai célozgatás után sikerült begyen koppintanom, leejtette magát az ágról és nagy, puha ivben, nesztelen szárnyakon átröpült a másik fára.

Gyönyörű, boldog és izgalmasan szép órákat töltöttem a jánospusztai erdőben. Pihenés közben a Sarolta kis kosárájából gyümölcs és vajaskenyér került elő, amit egy Loncsi nevű daxli asszisztálása mellett fogyasztottunk el.

Ilyenkor sokszor szerettem volna kérdezősködni frajlein Julie előbbi életéről és viszontagságairól, de sohasem volt hozzá elég bátorságom. A hegyesorru és közellátó öreg németkisasszony életének titka mindig izgatta fantáziámat, mert apámtól tudtam, hogy frajlein Julie született bárónő, akinek egy koldusszegény osztrák katonatiszt volt az apja. Fiatalkorában, mikor egyedül és rokonok nélkül maradt az életben, valami rettenetes katasztrófa is történt vele, gyermek és reménytelen szerelem, amit akkor még nem igen értettem. Julie már tizenöt esztendő óta élt a Jéry-familiában, ahol családtagnak tekintették. Csokolódzott és tegeződött a rokonokkal, halálesetek alkalmával ő is sokáig viselte a családi gyászt.

Délutánonkint kikocsiztunk a cinóberpiros szamár-fogaton, amelyet Sarolta különféle szalagokkal és a park virágaival állandóan fantasztikus diszbe öltöztetett. A kislány már ekkor kész jukker-kisasszony volt, kis, fehér öklében keményen tartotta a szamár gyepelőjét, mintha tüzes lipicaiakat hajtott volna, pedig a Bandi nevű öreg szamár néha semmi kedvet sem mutatott, hogy bennünket minden cél és irány nélkül ide-oda kocsikáztasson, úgy, hogy Julie gyakran a napernyőjével volt kénytelen megszurkálni.

Mikor ezekről a kocsikázásokról alkonyat felé visszatértünk, a verandán már rendesen nagy társaságot találtunk. Hangos, jókedvű, piros-pozsgás vidéki föld-birtokosokat, a Gáspár bácsi barátait, akik ingujjra vetkőzve ferbliztek. A gazdasági udvar poros akácfa alatt idegen urasági hintók táboroztak s az istállók vendég-paripákkal teltek meg. Sarolta ilyenkor egész kötény kockacukorral szaladt le az istállóba. Tudott a lovak külön, állati nyelvén beszélgetni s a nemcs állatok már ismerték a kislányt. A homályos, ammoniákos levegőjű istállóban nyihogva fordították feléje parázsló szemüket és forró, rózsaszínű nyelvükkel óvatosan lesodorták a kockacukrot magasra tartott kis tenyeréből.

— Mikor kezdünk már lovagolni, kisasszonykám? — kérdezte egy öreg parádés-kocsis, a ki pipázva hevert a priccsen a pókhálós istállóablak alatt.

— Jövöre, István bácsi, jövöre! Apa megígérte, hogy vesz egy kis ponny-lovat...

— A sági kis gerófnét is én tanítottam lovagolni. Annak egy olyan kis lova vót, akit a cirkuszbul vett ki az ispány úr... Hát majd a kisasszonyt is én emelem először nyeregbe, mer én huszár vótam...

István bácsi tán a saját gyermekeinél is jobban szerette Saroltát. Igaz, hogy azokból tizenegy darab volt a világon, — a kis pendelyes, mezitlábos kölykök nagy darab sült tökök májszolja, ácsorogtak az istálló körül.

Milcsi néni estefelé bort és szivart küldött a kocsi-

soknak, amit Sarolta és én osztottunk ki a zsinórós, kékruhás, szalagos kalapu öreg magyarok közt, akik a szivart, még ha gyűrű volt rajta, akkor is csak belevágták bicskával a pipába, mert azt mondták, hogy nehéz kezű emberek ők, összetörrik az ujjaik között a gyenge, finom szivar, meg hogy mivel nem urnak születek, hát úgy se pászolna valami nagyon a szájukba.

A színültig töltött vizespoharakból nagy áhitattal kortyolták ki a bort s mikor visszanyújtották a poharat és kifordított tenyerükkel jobbra és balra megtörölték deres harcsabajuszukat, mindig egyformán mondták:

— Isten áldása rajtunk!

Nem tudom, hogy a pusztai levegő vagy a sok különféle állat meghitt közelsége, avagy a folytonos madárdal tette-e, de mindig úgy éreztem, hogy Jánospusztán tisztább lelkűek és jobbak az emberek.

Rongyos nadrágu és sötét tekintetű vándorlegények, akik erre járva, a Gáspár bácsi ócska vadászkalapjaival és fél kenyerekkel megajándékozva távoztak a kastélyból és kint az árokponton leültek szalonnázni, azon tünődtek, hogy nem lenne-e jobb mától kezdve tisztességes életet élni?

Városi gyerek voltam és láttam a különbséget, milyen más emberek élnek Jánospusztán. Sokat gondoltam rajta, hogy tulajdonképpen miért is vannak rossz emberek a világon? Már ekkor kezdtem érezni, hogy valami lázító igazságtalanság a földi élet. Ha az egész világ egy nagy Jánospuszta lenne, ahol minden ember megtalálná azt, amire a szíve vágyik, lassankint minden tömlőcöt becsuknának és a kakastollas csendőrök, akik portól fehér csizmában egyszerre lépnek az országuton és feltűzött szuronyukon az alföldi nap vakító ezüstje lángol, fárasztó körutjaikat bizvást félbehagyhatnák.

Én magam is úgy éreztem, hogy egyszerre csak kezdek átalakulni, mikor a hintó Jánospuszta felé közeledik. Valami különös és tiszta hangulatban fürdött itt mindig a lelkem. Boldogan belekiabáltam az erdők visszhangjába, lihegve beleszaladtam, ameddig csak birtam, a végtelennek tetsző virágos rétekbe és két karomat kitarva, mintha szívemhez akarnám ölelni az egész világot, lerogytam a fűbe.

Nem tudom, mi történt ezen a nyáron, — már június közepe volt és az idén még egyszer sem

Olasz fogságból kicserélt rokkant tiszteink.

Vázsonyi Vilmosné Bulyovszky-utcai kertjében.

voltunk Jánospusztán. Apám azt mondta, hogy Gáspár bácsiék eladják a birtokot és Pestre költöznek, de én éreztem, hogy valami nyomasztó szomorúság és sötét titok lappang a levegőben.

Egy este, vacsora után apám hátratett kezekkel sétált a szobában, anyám az asztalnál ült és kisirt szemekkel, mozdulatlan tekintettel nézte az ezüst cukortartót.

— Élhetetlen ember ez a Gáspár, — mondta apám.

— Élhetetlen egy ember! — mondta mégegyszer, mintha önmagának mondaná, aztán megint sokáig szótlanul róttá sétáját az ajtótól a kredencig. Anyám felemelte összekulcsolt kezeit és sirva kérdezte:

— Istenem, hát mi lesz velük?! Mi lesz ezekkel a szerencsétlenekkel?!

— Mi lesz? — mondta apám megállva sétája közben és felvonta vállát. — Hát az lesz, ami a Jerzsák Tiborral, meg a Bunyitay Ádámmal, meg a többivel. Ha így folytatja, jövőre elmehet valahova botos ispánnak vagy biztosító vigécnek.

Én a kályha mellett ültem, nem is igen bánták, hogy hallom a beszélgetést, — kerekre nyílt, riadt szemekkel és vergődő szívvvel hallgatóztam. Éreztem, hogy Jánospuszta ebben a pillanatban fehér libanyájaival, madárdalos gyümölcsösével, gyöngyvirágos erdőjével és a cinóberpiros számárfogattal sülyedni kezd és örökre eltűnik az életemből.

Kis testvéremre, Saroltára gondoltam és hangosan sirni szerettem volna.

Az Attila-köruton.

Az öreg Bereczky dijnok, aki harminc év óta iktatta nálunk a járásbiróságnál a telekkönyvi ügyeket, az utóbbi időben egyébbel sem foglalkozott, mint a jánospusztai iratokkal. Egyre-másra érkeztek a zálogjog bekebelezési kérvények Jéry Gáspár és neje, Takácsy Emilia jánospusztai lakosok ellen. Clayton és Shuttle-

worth kérvénye cséplőgépek hátralékos vételára miatt panaszkodott, a szomszédos uradalmak igavonó ökrök árát követelték. Türelmetlen váltókeresetek dörömböltek a járásbiróság ajtaján és a felperesek azok a piros-pozsgás vidám barátok voltak, akik nyári éjszakákon, ingujjra vetkőzve ferbliztek Gáspárral a jánospusztai kastély verandáján.

Gáspár a potom áron eladott disznófalkák árával egy Schwimmer nevű gabonaügynök társaságában a pesti börzére menekült. Egy-egy ilyen pesti ut után évekkkel megöregedve tért mindig vissza. Kétségbeesve próbált újra és újra felágaskodni, de lassankint már nem volt mibe kapaszkodnia és minden kihullott a kezéből.

Frajlein Juliet egy veszprémi nagynénénk vette magához. Szeptemberben már befejezett dolog volt, hogy Gáspárék Pestre mennek lakni és Gáspár valami belső állást vállal a Phoenixnél, ahol valaha a birtokai állandóan biztosítva voltak. A nagylelkű intézet körülbelül annyi fizetést adott a letört földbirtokosnak, mint amennyit Gáspár valaha tüzbiztosítási díjakban fizetett évente.

Mióta elkerültek Jánospusztáról, három év alatt egyszer sem láttam Gáspárékat. Érettségizett diák voltam, mikor először mentem fel Pestre és anyám, aki ekkor már özvegyasszony volt, egy koffer befőttes és vidéki elemőzsiát küldött velem Jéryéknek.

Különös gondolatokkal eltelve és meghatva balagtam fel az Attila-köruti bérház kietlen lépcsőházában a harmadik emeletre s mikor odafent becsöngettem az ajtón, amelyen egy hetyke réztábla csillogott a Jéry Gáspár nevével és felette egy ötágu koronával, azok a percek jutottak eszembe, mikor a hintó a homokos uton suhogva érkezett meg velünk a virágágyak között a kastély feljárója elé. Az az érzésem volt, hogy most idebenn a vigasztalan pesti szobákban Jéryék azóta ölbe ejtett kezekkel és mély gyászban ülnek. Nagy meglepetésemre azonban Milcsi néni, aki ajtót nyitott, hangos jókedvvel borult a nyakamba.

— Gyurkám, édes Gyurkám!

Aztán bekiabált a szobákba:

— Gáspár! Sarolta! Gyertek, itt a Gyurka...

Nem tudott hová lenni az örömtől. Gáspár jókedvű kiabálással jött felém s az első percben megtöltötte, hogy bácsinak szólítsam.

— Hogy megnőtt ez a gyerek, — mondta végigtekintve rajtam. — Rövidnadrágos kölyök voltál, mikor utoljára láttalak.

— Nő a bajuszkája, — mondta Milcsi néni meghatva és végtelen szeretettel megcirógatta az arcomat.

Aztán berepült a szobába Sarolta. A jánospusztai rövidszoknyás lányka helyett egy nyulánk, elpirult kisasszony állott előttem, aki az első pillanatban nem tudta, milyen formában üdvözlje a most érkezett hosszunadrágos fiatalembert.

— Ejnye, hát meg sem csókoljátok egymást? — korholt bennünket Milcsi néni, mire Sarolta huzódva felémnyújtotta biborpiros arcát és én futólag megcsókoltam. A csók miatt mindketten észrevehető zavarban voltunk.

Alig győztem felelni Gáspár és Milcsi kérdezősködéseire, amelyekkel a rokonok és ismerősök iránt érdeklődtek. Beszélgetés alatt lopva mindig Saroltát figyeltem.

Pfeifer Ferdinánd-féle könyvkereskedésben

minden könyv kapható s minden folyóíratra elő lehet fizetni.

(Zeidler Testvérek)

Alapítási év 1841. Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 7. sz.

Ekkor már közel jártam a husz esztendőhöz, — ez az a kor, mikor a férfiaknak megáll a szívük, ha egy gyönyörű nőt látnak.

Milyen szép volt Sarolta! Hosszu, hajlott nyakának gyönyörű vonala, bakfis-lányosan felrakott frizurája, amelynek aranszőke tincsei úgy csillogtak, mint a nyers selyem, idegen hercegisasszonyok arcképére emlékeztetett, amiket angol folyóiratokban láttam. Hosszu, bársonyos pillákkal árnyalt sötétkék szeme a jánospusztai erdők harmatos ibolyáját juttatta eszembe. Az orra egy kicsit fitos volt és mikor elnéztem az arcát, akkor állapítottam meg először, hogy csak a fitos nők lehetnek igazán bájosak. Vékony, csigavonal ivelésű szájaszélén állandóan halvány mosoly merengett. Azóta sem láttam ilyen tökéletesen szép női száját. Ha elnevette magát, — különösen, halkan nevetett, mintha valahonnan a szivéből gyöngyözött volna fel a kacagás, — korall ajkai mögül nedvesen csillogtak elő porcellánfehér fogai. Galléros, kislányos selyembluza alatt az ébredő asszonyiség lágyan emelkedő vonalait lehetett sejteni. Tizenhatéves lányok melle fölött ezek a vonalak néha úgy villannak meg, mint egy misztikus, boldog, gyönyörű titok. Sarolta most, hogy három esztendeig nem láttam és azóta én is más szemmel és a szivemben más hőfokkal néztem a lányokat, tökéletes női szépség benyomását tette rám. Csak mikor felállt, akkor tűnt fel, hogy kezei még kissé nyurgák és a nyaka is mintha még tulontul vékony lett volna, mint általában a magasnövésű süldőlányoknak. De hosszú, szép lába és karcsu darázdereka egy gyönyörű női termet ígérete volt. Derekában mintha titkos, finom rugók lettek volna elrejtve, melynek mozdulatait nem lehet utánozni.

Ozsonnára teritettek a szűk, kis ebédlőben és Milcsi mentegette magát, hogy bizony a pesti kávé nem olyan, mint a jánospusztai.

Gáspárék háromszobás lakásban laktak.

Sirnivalóan szépen volt berendezve ez a három kis szoba. Az előszoba plafonjáról egy kiterjesztett-szárnyu szirti sas függött, a szárnyak végén összegyűrődtek a tollak, mert az előszoba szűk volt a királyi madárnak.

(Folyt. köv.)

Parti kép a meghódított román Duna mentében.

Szabó Nándor felv.

Constanza. Városház és török mecset.

Szabó Nándor felv.

KOPOGTATÁS EGY SZIVEN.

Alkony kopog az este ajtaján...

*— De jó volna most rózsaként pihenni
Valakinek kibontott lágy haján!*

A nap már biborvankoson pihen

*— Jó volna messze, messze útra menni
S halkan kopogni egy szelid sziven.*

*Halkan kopogni, mint az alkonyat,
És szótlán várni, míg talán kitérül,
S a királynő egy rózsát elfogad.*

*Szemébe nézni, lesni egy ígét,
Mit szó se mond, de sóhaj tán elárul,
S multak ködét sugárzón tépi szét.*

*Ajkára nézni, lopni egy mosolyt,
Egy vágyat lopni dobbanó szivéből,
Mely tegnap még az álmok álma volt.*

*S fülébe sügni, úgy mint hajdanán:
Egy korty vagy a boldogság friss vizéből,
Egy kopogás a tavasz ablakán.*

Szávay Zoltán.

Alapítva 1862.

CUENDET CONSTANT

svájci órás

Budapest, IV., Kigyó-tér 5. szám.

Az órás szakmát felölelő összes zseb-,
nipp-, fali- stb. órák raktára. :: :: ::

KARCSATTÓRÁK. JAVÍTÁSOK. KATONAORÁK.

Balaton-Földváron. Bogáthy József, gr. Hugonnay Béla, Tömöry Ilonka és Marietta, Havelné Heinrich Lili, Heinrich Mária. Szabó Nándor felv.

Isten áldása.

Irta Pásztor József.

A kis tanya mellett, a dülő uton kocsi zörrent el. A kerekek puhán merültek bele a homokba s lomha szürke felhő terjengett a kocsi után. A finom por-szemecskék ráakodtak az utszéli füre, az akácok bágyadtan fityegő leveleire.

Fűszál meg se mozdult, levél meg se rebbent, a levegő tüzes volt, mintha katlan szájából ömlött volna. Az égre is mintha fölradt volna a földről elszállongó por, ez ég elbágyadt, elfátyolosodott.

A gazda, egy fiatal, rezes arcu ember ingujjban, a hasán elnyulva feküdt egy nagy körtefa alatt a fűben. Felfigyelt a kocsikerekek elfulladó kattogására s a fejét a kezére támasztva nézte az elzörgő kocsit.

A kocsirol egy öregecske ember köszönt felé s megállította a lovakat.

— Agyonisten. No, mire végzitek?

A gazda kedvetlenül szólt:

— Látja. Hasalok a fűbe.

Az ember bólintott a kocsin.

— Ebbe a melegbe...

Aztán megkapargatta a fejét.

— Kigyüttem én is. Mondok mögnézöm magam De bár ne gyüttem vóna. Kisül mindön...

A gazda a szemét összehuzva felelt:

— Ki.

— Ha így marad nem lesz sömmi.

— De nem ám.

Az öreg körülhordozta a fejét, aztán kurta pilantást vetett az égre.

— Pedig tennapelőtt is nagyon tornyosodtak a fellegők, gondoltam lösz belőle valami, dehát...

— Nem akar esni.

— A föld, mint a kú, a buza szára mög sárgul.

— Szárad, de szöm nincs benne.
— Pedig tavaszon de szépnek ígérközött!
— Hát így van. Azér heverök én. Kora reggeltől délig, déltől estélig. Minek dógozzak? A lucerna is... Nem lössz a tehénnek, lónak mit adni.

Az öreg a fejét lehajtva mondta:

— Ver bennünket az Isten.

— Hát ver. De csak verjen, ha kedve tartja. U ver, én mög alszok. Álmomban csapkodta a földet a jó meleg, szagos eső.

Hirtelen felült a földön. Mosolyogva nézett az öreg emberre.

— Jaj, István bátyám, de jó kis eső is vót. Csakugy szitta a föld magába. A hogy ereszködött a sok-sok csepp a földbe, hát csak úgy zengött a föld.

Az öreg legyintett.

— Én mán nem is álmodok ilyet. Alig is alszok.

A tanya tornácáról az asszony kiabálása halatszott:

— Pétör! Pétör! No hun van mán megint? Gyűjjon mán!

A gazda meg se mozdította a fejét.

— Az asszony, — szólt az öreg csendesen s a tornác felé nézett.

— Tülem kiabálhat estélig, — mordult fel az ember.

— De már sebbel-lobbal közeledett is a menyecske. Szép kékszemü, puha karu, formás csipőjü fiatal asszony volt. A piros kendője rózsaszín árnyéket dobott az arcára.

A mint meglátta a földön hasaló urát, a vér az arcába szaladt, a kezét a csipőjére tette s úgy kiabált:

— No nézze mán István bátyám ezt az embört. Hát micsoda embör az ilyen, a ki a szép hosszú napot így átlustálkodja?

Az ura hunyoritva nézett rá s felé lökte nyersen:

— Hallgass!

De az asszony még magasabb hangon folytatta:

— Nem hallgatok én! Nem kéröm mán egy hete, hogy az asztalszék lábát megcsinálja? Nem rakhatok rá mán sömmit, mindönöm összetörök, úgy bicög a lába.

— Nem mék, — felelt dacosan az ember. — Ebbe a forróságba. Mögmondtam, hogy mög se moccanok. Sömmi szerszámot a kezembe nem vöszök, a mig eső nem esik.

Elkeseredve nézett föl az égre.

— Ha pörbe szállt velünk az uristen, hát jó.

Tátra-Lomnicon. Pálffy Erzsi, Bien Andor, Pálffy Dénes, Válkay Dundy és Szász Olga. Kaldrovics Pál felv.

Az öreg csendesen, békésen szólt le hozzá a kocsiról.

— De Pétör...

A gazda szeme megvillant.

— Mög se moccanok. Nem én!

Az asszony hirtelen az ura felé fordult.

— Hát nem kel föl?

— Nem én!

— No jó.

Ezzel letelepedett az urától jó messze a gyepe. Az ura felé lökte a fejét, a mint mondta:

— Hát majd én is. Akkurát mint maga.

A könyökét letámasztotta a földre s ráhajtotta a kezére a fejét.

Nagyot szítt a levegőből s hamisan az ura felé mosolyogva, gunyosan mondta:

— Micsoda jó ajér van itt. Jobb itt neköm, mint a forró pitarba. Mög se moczczanok, a mig eső nem lössz.

Az öreg körülhordozta a fejét.

— Appedig máma nem lössz.

A menyecske belerugott egypárszor a levegőbe.

— Jól kipihenöm magam. Szépülök. A kezem puha lössz, mint a gerófkisasszonyoké, az orcám, mint a harmat.

— Most is olyan vagy te, mint a virág, — szólt le a kocsiról az öreg gyöngéden.

A menyecske szeme mosolyogva selymezett felé. Picit pirulva mondta:

— Ugyan, István bátyám.

— Ha mondom.

A menyecske bosszus pillantást vetett az urára.

— A kinek mög mondani köllene, nem mondja.

Az ura sunyin mosolyogva lökte felé:

— Rezes mán az orcád.

A menyecske hirtelen felült. A szemébe könny szökött.

— Hát bizony — kiáltotta. — A forró napon, vagy a pitarba egész nap. A kertbe gyomlálgatni egész nap.

— Mégse tudsz salátát adni.

Az asszony hosszan, szemrehányással az urára bámult.

— Salátát? Ebbe a szárazságba. Hiszen röggeltől estélig öntözhetném. Salátát akar önni?

— Azt hát.

— Majd ha eső lössz.

Hirtelen a hátára fordult s a két kezét a feje alá dugta.

— Várom én is az esőt.

Az ura mérgeesen felült a földön.

— De csak addig várod, a mig a levest föl nem köll tönni!

Az asszony az egyik térdét rázogatva felelt:

— Majd möglátjuk!

Az ura komoran, fenyegetően nézett rá s csendesen mondta:

— Majd möglátjuk.

Az öreg ember megemelte a gyeplőt.

— No, itt hagylak bennetöket, ha mán zsörtölőd-tök. Nem ölég ez a szárazság.

Szólt a lovakhoz, megrántotta a gyeplőt, köszönt s a kocsi elhaladt a poros uton. A porfelhő még sokáig ereszkedett utána, mint a fátyol.

Tátra-Lomnicon. Tóthvárad-Asbóth Istvánné, Szászy Lajosné, Váلكy Kálmánné, Jankovich Arisztidné, Hertelendy Ferencné, Darányi Gyuláné, Váلكy Dundy és Issekutz István.

Tóthvárad-Asbóth István felv.

A gazda hunyorgatott, az asszonyra pislogott, de ez rá sem nézett. A szemét lehunyva mozdulatlanul feküdt a földön.

Az ember izgett-mozgott, az egyik oldaláról a másikra fodult, aztán sokáig maga elé meredve feküdt.

Egyszerre a város felől harang hangja csendült feléjük a mozdulatlan levegőn keresztül.

Az ember hirtelen felült a földön s rászólt az asszonyra:

— Juszti! Dél van.

Az asszony lökött egyet a vállán s a másik oldalára fordult.

— Nem hallottad? — rivalt felé az ember

— Ha hallottam is, — szólt bágyadtan az asszony. Az ember lustán föltápázkodott a földről s komoran nézett az asszonyra.

— Juszti. Éhös vagyok. Onni akarok.

Az asszony vállat vont.

— Ha önni akar, talál a kamarába avas szalonnát. Öhet.

Az ura szeme felé villant.

— Nem főzöl?

Az asszony felült a földön. A szeme az ura szemébe villant.

— Nem.

Az ember elibe állt.

— Hát mér nem?

Az asszony fölnezt rá kurtán.

— Csak azér. Heverészök én is. Ha maga tőheti, én is tőhetöm.

Az ember az asszony keze után nyult, felrántotta a földről.

— Bemégy a pitarba.

Az asszony kirántotta a kezét az ember kezéből s könnyel telt szemmel mondta:

— Mög ne üssön!

Az ura dacosan nézett a szemébe.

— De mög is verlek, ha köll!

Aztán csendesebben tette hozzá:

— Azér mönj be szépszerivel.

Az asszony az ég felé emelte a fejét, megforgatta s a szemszögletéből vetett egy pillantást az ura felé.

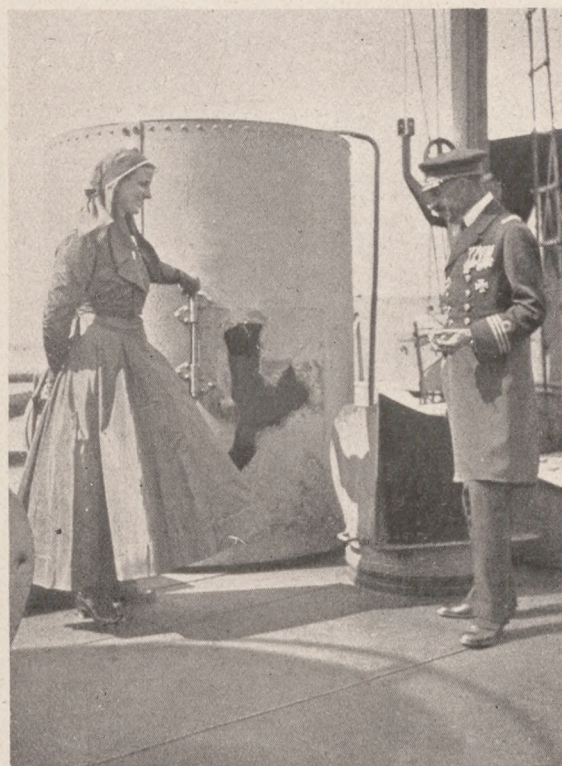
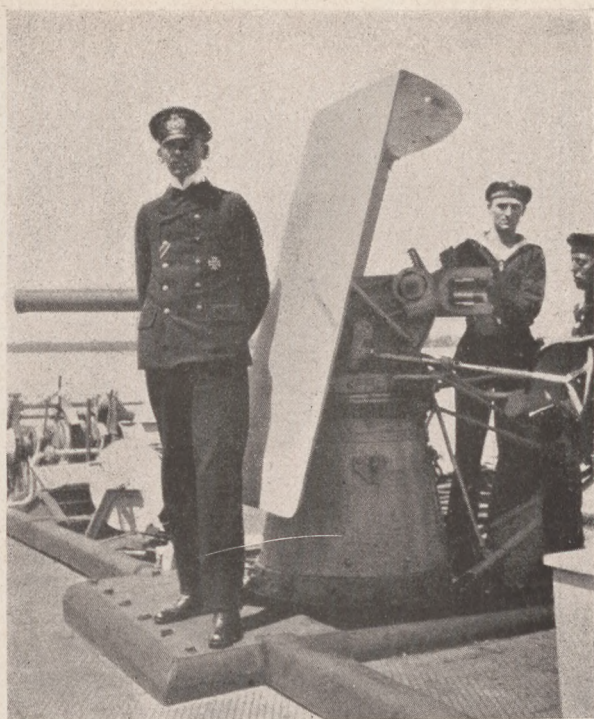

Képek Konstanzából. 1. Az összelőtt királyi kastély. 2. A Casino épülete.

Szabó Nándor felvételei.

— Majd ha esik az eső.
Az ura felkapott egy paszulykarót a földről, megemelte, de aztán leeresztette.
— A teremtsődöt!
Az asszony elhülve nézett rá.
— Mög akart ütni!
— Mög is ütlek!
Az asszony a kötőjét a szeméhez emelte, hangosan fölsírt s szaladt a tanya felé s jajongva kiabálta:
— Éngöm se lát többet!
Az ura csak nézett utána. Nekitámaszkodott a kőrtefa derekának s a szeme a tanya felé meredt.
Hát látja, hogy az asszony egy pár perc múlva egy batyuval szaladt át a vetésen. Szalad, ahogy csak bírja a lába. A könnyű batyu a nyakában.
Az ember felnézett az égre s csak annyit mondott elkeseredve:
— No!
A béresgyerek jött a gazda felé:
— Nem lössz délebed, gazduram?
— Nem.
A gazda bement a házba, körülnézett. Kiment a kamrába. Szelt egy darab szalonnát.
Délután nekifogott az asztalszék lábának. Megcsinálta.
Este szomoruan kanalazgatta az aludtfejet s egyszerre fölpillantott a béresgyerekre.
— Tán kihínád édősanyámat?
Lehajtotta a fejét, aztán megint felemelte. Rápillantott a béresgyerekre.
— De tán mégse...
Hallgattak. Egyszerre az ember feljajdult.
— Ugy éltünk, mint a galambok, oszt ehun van! Odafordult a béresgyerekhez:
— Tudod, hogy az anyjánál az asszony?
— Tudom hát. Arra felé mönt, mög látták is.
Másnap reggel korán még mérgesebben tüzött a nap. Az ember tett vett a tanya körül, csak úgy csurgott róla a víz.
— Alighanem esőt kapunk, gazduram, — szólt a béresgyerek.
A gazda felpillantott az égre.
— Ne is mondd.
De már tornyosodtak nagy hirtelen a felhők. Alól lomha feketén terjengtek, a szélük szürkés fehéren bodrozódott nagy igyekezve fölfelé. A tyukok összebujtak, a libák a szárnyukat próbálgatták. Egyszerre halkán, távol megdörrent az ég, sűrűn villant s szemezni kezdett az eső.

Nagy koppanásokkal hullott a porba s a por mint a szétvert füst terjengett a földön.
A gazda összekulcsolta a kezét, fölsóhajtott, az ég felé nézett s megindulva susogta:
— Eső! Eső! Uram, Istenem!
Már szakadt is. Verte, paskolta a vetést. Aztán elterült a felhő, nehéz szürkén s csendesebbre fogta, langyosan, puhán ereszkedett az eső szála.
A gazda fölragyogó szemmel mondta:
— Ez köll! Ez köll! Jó, meleg, hosszú eső.
Nézte a vetést, hallgatta az eső zugását s egyszerre a szeme a távolba meredt.
— Jusztikám — susogta s a szeme elborult. Hullmán az égi áldás. Esik az eső...
Hamar beszaladt a házba s a szűrét lekapta a szegről. A nyakába akasztotta s a botját felkapta.
Nekivágott a vetésnek s ment a nedves uton előre. Egyszerre csak valakit mozogni lát maga felé. Egy asszony. A szoknyája a fejére boritva. Mintha egy nagy virág imbolygott volna felé át a vetésen.
Közeliibe ér, hát akkor látja, hogy az asszony. Megálltak egymással szemben szótlanul, dobbanó szívvel. Az asszony lehuzta egy kicsit fejéről a szoknyáját.
— Hát Pétör — szólt csendesen, szemérmesen mosolyogva. — Esik már az eső!
Az ura csillogó szemmel nézett rá.
— Az ám, Juszti!
Az asszony a szoknya ráncai közül kimosolyogva mondta:
— Most mán főzök levest magának.
Fölnézett az ura arcára.
— De maga is megcsinálja az asztalszék lábát?
Az ember a bajuszába mosolygott.
— Mán mög is csináltam.
Az asszony az ember keze után kapott.
— Pétör!
Hirtelen összesimultak. Az asszony fejéről lehullt a szoknya s a feje az ember melléhez simult.
Áldogáltak pár pillanatig boldog csöndben. Az eső lassan verte a vetést. Meleg, párás illatok áradoztak a levegőben.
Az ember barna szeme mélyen megcsillant. Az asszony arcára lobbant a tekintete, aztán belenézett az esőbe.
— Jól esik — szólt átmelegedett hangon.
Az asszony szeme visszavillant rá. Még jobban odabujt feje az urához s csak annyit mondott lágyan, elfulladás hangon:
— Nő a buza szöme...

1. A M. F. T. R. luxushajója, a „Zsófia főhercegnő” fedélzetén. b. Ludwig százados és családja, b. Bruchhausen porosz hadnagy. 2. Spanyol katonai misszió az elfoglalt Dunán. b. Lewetzow sorhajóhadnagy előadja a dunai átkelések történetét. 3. Damján főhadnagy szelidített keselyűvel. 4. Helmuth v. Mücke sorhajóhadnagy, az „Emden” és „Ayesha” legendás hőse, az aldunai német flottilla parancsnoka. 5. A Körös monitor fedélzetén. Rodinics sorhajókapitány, parancsnok és neje, ki a háboru kezdete óta egy kórházhajón főnöknő. 6. A Dunagőzhajózási Társaság elnöksége az Aldunán. Lovag Schonka elnök; Csátáry vezérigazgató, Ciccoli admirális, b. Ludwig százados és családja. Szabó Nándor felvételei.

Karlsbadi kirándulók Hans Heilingben. Éber Antal, Magyar Lászlóné, Mihályffy Ödönné, Éber Antalné, Magyar László és Balás Dóra. Balás József felv.

KÁNIKULA A DOBERDÓN.

„Semmi ujság“. Höfer
Mikor így jelent:
Higgyétek el otthon:
Csend van idelent.

Ilyenkor az olasz
Vasárnapozik.
Hadd örüljön ő is
— Halotti-torig.

A lövészárkunkban
Pihenő baka
Pipaszó mellett ir
Levelet, haza.

Ágyúk árnyékában
Hever a tüzér.
Most a déli álom
Fél-győzelmet ér!

S érthetően világos
Mint az egyszeregy:
Hadosztály-lovasság
Lovardázni megy.

De napi csatáját
Folytatja a trén:
Mindenesli útját
Sétálja szegény.

És mert lenn a földön
Tulnagy a meleg,
Ballonista tiszt is
Magasan lebeg.

S repül a felhők közt
A kíváncsi gép.
Kémleli a talját
Hogy mozog-e még?

És mint a ki érzi,
Most felesleges:
Nagyot ásít rá egy
Harminc-és-feles...

(Cotici, 1915 augusztus.)

Remethey Fülepp Dezső.

A Társaság

Balaton-Földvár a somogyi árvákért. Jótékonycélban legszebb, műsorában elsőrangú, nagyszabású művészi hangversenyre készülnek lázas izgalommal Balaton-Földvár jótékony dámái, melyet a somogyi 44-es ezred elesett hőseinek árvái javára fognak Balaton-Földvárott augusztus 19-én rendezni.

A rendezőség élén Földvár előkelő társaságának szereplő asszonyai állanak: Barkóczy Ilona bárónő, Beöthy Lászlóné, Éber Antalné, Éder Róbertné, Hável Imréné, Heinrich Ferencné, Kiss Ernőné, Koós Dezsőné, Koós Ödönné, Kollerich Gyuláné, László Ferencné, Molnár Gusztávné, Navratil Dezsőné, Oroszy Gézőné, Péntek Zoltánné, Perczel Miklósné, Papp Árpádné, Pétery Ignáczné, Rákosi Gyuláné, Széchenyi Emilné grófné, Szerviczky Ödönné, Szontagh Emilné, Vermess Marianné.

A műsor napról-napra bővül, a részletekről még végérvényesen nem irhatunk. A hangversenyt a »Balaton a somogyi bakákért« címmel nagyszabású allegorikus élőkép fejezi be, melyben Balaton-Földvár összes leányai szerepet vállaltak. A senszátiósnak ígérkező hangverseny után, Földvár nagyszámu fiatalására s a fővárosból leránduló huszárönkéntesekre való tekintettel tánc következik.

Az augusztus 19-iki Balaton-Est iránt az egész Balaton mentén óriás érdeklődés nyilvánul, jegyek előjegyeztetése iránt Barkóczy Ilona bárónőhöz (Balaton-földvár, Csintalan-villa) kell fordulni.

*

A *bagdadi bányász* címmel új regény közlését kezdjük meg A Társaság mai számában. A regény szerzője *Zilahy Lajos*, ki nem ismeretlen olvasóink előtt, művészi készséggel megírt elbeszélései s mélyérzésű költeményei gyakran díszítik lapunk hasábjait. Épp ezért dicséretre és bemutatásra nincs szüksége a regényírónak, ki a fiatal magyar írói gárda egyik legtehetségesebb tagja, mi csak örömmünknek akarunk kifejezést adni e sorokban, hogy a »bagdadi bányász« a mi lapunkban lép a közönség elé, mely bizonyosan gyönyörűséget fog találni a bányász kincseiben, hamisítatlan irodalom lévén a regény elejétől végig.

*

Sportélet a meghódított román Dunán.

Szabó Nándor felv.

A meghódított román Duna partján.

Szabó Nándor felv.

Politikai vacsora. Vázsonyi Vilmos igazságügyminiszter és felesége politikai vácsorára látták vendégül az elmúlt héten Bulyovszky-utcai lakásukon Esterházy Móricz gróf miniszterelnököt, Serényi Béla gróf és Mezőssy Béla minisztereket, Bottlik István és Palugyay Móric államtitkárokat és Hantos Elemér országgyűlési képviselőt.

*

A Gyermekért. Az augusztus 19-én, vasárnap, a Margitszigeten rendezendő ünnep védnökségét Augustza főhercegasszony vállalta el.

Az ünnep jövedelme a hidászszázlój elcsúszott legénységének özvegyei és árváinak és »A Gyermekért« Országos Gyermekkegészségügyi Társaság alapját fogja növelni. Az ünnepen a hidászok katonái mutatványokat fognak bemutatni, hidverést a Dunán, hidrobbantást, csapatszámítást, stb. A Góth Sándor és Bárdos Arthur rendezésével tartandó »Tarka Est«-en színházaink legjelesebb művészei működnek közre. Jegy csak korlátozott számban kapható a rendezőség irodájában, IV., Sütőutca 2., félelelet 4.

*

Nyaralás.

báró Bánhidyi Antalné hosszabb tartózkodásra aradmegyei birtokára utazott.

Bárczy István családjával a Csorba-tónál üdül.

Barkóczy Ilona bárónő Balaton-Földváron tartózkodik.

Basch Gyuláné Balaton-Földváron tartózkodik.

Madarassy Beck Gyula báró Karlsbadban időzik.

Beöthy Zsolt Balaton-Füreden utazott.

gróf Csekonics Sándorné leányával Franzensbadba utazott.

gróf Esterházy Mihályné a Semmeringen üdül.

Ferenczy Ida alapítványi és csillagkeresztes hölgy a Semmeringen tartózkodik.

Károlyi Mihály gróf és felesége Kissingenbe utazott.

Ketty Károly báró családjával Balaton-Füreden nyaral.

*

Mai számunk 483. oldalán közölt kép alakjai. Balról jobbra: Botka, Guggenberger főhadnagyok, Csókás, Klitwicz, Ember, gróf Simiinsky, Schächer, Csomós, Iovag Förster, Weiss hadnagyok, v. Reimingham, Epstein, Michálovics, Palotai-Kovács, Drobní, Blecht, Weidner, Küttel, Luchic, Medveczky, Hank, Kranc zászlósok. A közepén dr. Vitéz Miksa segédorvos.

Könyvekről.

Az uborkaszazon és az abnormális kánikula mintha a könyvpiac kínálatát is megcsappantotta volna egy kicsit. Új könyvek gyéribben tűnnek föl a könyvkereskedők polcain, de hála Istennek, termett a tavasz annyit, hogy bőven válogathatunk most is a javából.

A prózai munkák sorában örömmel látjuk Kozma Andor pompás utirajzait, melyeket *Hetedhét országból* címmel a Kisfaludy-Társaság adott ki. E jeles irodalmi együttes választása rég volt olyan szerencsés, mint a mikor a krónikás Koboz klasszikus humorral telített, gazdag színekkel ékeskedő uti tárcáit küldte el finom könyvgourmandok asztalára. Kozma Andor talán maga sem hiszi, mennyire igazat mond, a mikor előszavában jelzi, hogy mindent a maga szemével nézett s úgy mondott el, a mint látott. Bájos színt ad a könyvnek, hogy a jeles humorista a valót mesével keveri, de meséi is a valóságban gyökereznek. Az utirajzok nagyrészt olyan országokra vonatkoznak, melyekkel most háborus viszonyban vagyunk, de az antant népeire itt-ott hizelgő sorokat, a békés multa gondolva. valóban szívesen megbocsátjuk e durva harci zajban. Kozma Andor könyve, így a hogy van, gyöngyszeme a magyar irodalomnak, büszkesége a magyar tárcairásnak, mely amugy is oly kevés hivatott művelőre akad nálunk.

Egy kötetre való novellát kaptunk *Szmracsányi Bélától Kukó és más elbeszélések* címmel. Szmracsányi nem homo novus a belletrisztika terén. Lelkes gondolat, finom szépérzéssel megírt novelláit évek óta ismerjük a napilapok vonal-alatti csarnokából és mindig kedves volt a vele való találkozásunk. Kivált a néplélek rajzában nyilvánul a szerző ereje, mint a kinek bő alkalma van megfigyelni s a ki nemcsak néz, hanem lát is maga körül. A kötet egyik-másik elbeszélése felülemelkedik a tárcanovella szokott nivóján, ezek közül egyet legközelebb olvasóinknak is bemutatunk.

Az új verseskönyvek seregéből a Tevan-nyomda tetszetős köntösében mosolyog felénk Szávay Zoltán poétalelkének friss hajtása. *Játék a rímekkel*, — mondja a szerző könyvének címében, de mi, végigolvasván e költeményeket, érezzük, hogy a lelkünk hurjain is játszik a költő s szívünkben visszhangot tud kelteni érzelmeivel. Háborus versei kevésbé sikerültek, a népies formát és hangot sem mindig találja el, de szelid lírája, dalai, kivált a szonettek, igen szépek. Ez utóbbiakból mutatunk be néhányat olvasóinknak is.

Doberdói dárídókon duhajkodott jó Remethey Fülepp Dezső, hová kivetette a sors az anyai házból s lövészárkokban, isonzóparti szúvas fedezékben állta a sarat vitézül, végig, a mig béna lett a lába a doberdói harcon s odakerült a tizenhetes sárga falai közé, hogy ágyhoz kötöttén álmodozzék Csikországi székely földjéről. Szépek, melegek, lélekbe fogók Remethey Dezső költeményei és megérdemlik József főherceg, a doberdói hős vezér előszavát.

— Doberdó poklában, üvöltő pergőtűzben, a halálból születtek e versek — írja a többi közt a nádor unokája. — Borongó sorok közt a hazaszeretet napsugara ragyog. Süssön be ez új éltet adó nyár mindenki szívébe, úgy, mint az szeretett doberdói hőseimnek dicső lelkében ragyogott mindig, kiknek neve szent legyen mindenki előtt széles e világon.

A verseskötet, melynek csinos kiállítása Pápai Ernő műintézetének finom izlését dicséri, 2 korona 50 fillérbe kerül s lapunk kiadóhivatala útján rendelhető meg. A könyv tiszta jövedelme a doberdói hősök özvegy- és árva-alapját illeti.

K. V.

Fürdőélet a meghódított román Dunán.

Szabó Nándor felv.

Páris a háboru negyedik évfordulóján.

Irta Návay Aladár.

A háboru negyedik évfordulóján valóban világ-háboruban vagyunk.

A háboru most már nemcsak az öreg Európa népeit sújtja; az újvilág, Amerika is kilépett a küzdők porondjára.

Ez kétségkívül az antant, vagy talán még inkább a francia diplomácia műve, mely még a háboru előtt ravaszul egymás mellé sorakoztatta a vérmes latin népeket és a számitó, hideg, üzleteskedő angol-saxon fajt és végül a csak üzletet ismerő amerikaiit.

Örülnek is Párisban a francia diplomácia sikerének. Megelégedettek, hogy a simulékony, udvarias diplomaták nem hiába töltötték az időt s a szalonokban ártatlannak látszó mulatozásaik közepette megszervezték az antantot.

Az Egyesült-Államoknak a háboruba való belépése ismét a diplomácia sikere és az öröm extázisban tört ki.

A nagy boulevardok fényes házsorai, a kies Avenue de l'Opera palotái, a kecses Rue de la Paix, mindenütt a sávós csillagos amerikai színek mezébe öltözködött s a csillagos lobogót a francia trikolor mellett vígan lengeti a szél.

Az amerikai segítség az újabb éltető erő, elixir a már-már csüggedő lelkeknek. Nincs is kedvesebb most Párisban az amerikainál. Az angol láz lelohadt, nem törődnek többé a románnal, a szerbet rég elfelejtették, a belga pedig nem igen kívánatos elem lett.

Csak az Egyesült-Államokkal való barátkozás számít ma. A művészet, irodalom Amerikáért rajong, a kereskedelem és ipar pedig nagyban szövi az összeköttetés fantasztikus ter-
veit.

A Champs Elysées csendes Quartier Americainjére hangos napok virradtak. A kis palotácskák kapui nyitvák, titokzatos személyiségek jövése-menése élénkíti meg ezt az évtizedeken át előkelő némaságba burkolt városrészt.

Nagyszerű dolguk van a párisi amerikai lapoknak is. A Newyork-Herald fontos tényezővé vált, munkatársai a becsületrend piros szalagocskáival ékeskednek és Gordon

Benett ur is, a ki a béke idejében Champs Elysées-beli palotájából csendes visszavonultságban igazgatta lapjának párisi és newyorki kiadását, nagy személyiség lett. Sőt honfitársai a mámoros háborus lázban minden valóságosság szerint elnézőbbek lettek vele szemben is, leplet borítván a multra, megengedték, hogy a nagy ujságkiadó veszélytelenül léphessen Amerika földjére, melyről évtizedeken át számüzve volt.

Nincs már sikere a harci riadós szólamoknak és a mindenféle trikolor-szinü fénnel bevontak is igen megfakultak, megkopottak.

A párisi hölgyek a mult érzelmi világából kénytelenek visszatérni, mert a rideg való a jelent juttatja eszükbe.

A nagy drágaság, mely igen érzékenyen érezteti a háborut, s mely nemcsak a mindenható népet fojtogatja, a szalonok előkelő hölgyeit is aggasztja.

A béke boldog idejében rendesen a Maitre d'Hotel intézte el a kisebb házi ügyes-bajos gondokat, az izletes diner-k után a főszakács időközönként udvariasan nagy alázatkésszeggel nyújtotta be a számadást s most vége a megszokott jó időknék. A l'art culinaire mesterének nem könnyü a dolga s a cordonbleuek sem képesek teljesen megfelelni hivatásuknak.

A franciáknál is minden megdrágult. A legfontosabb élelmickek, melyekben azelőtt nagy bőség volt, a ruhaneműek, miket a köznép is olcsón szerezhetett be, mind drágábbak lettek. A nyomasztó életfentartási viszonyokat, a melyek a háborus lázat lelohasztották, a mesterségesen szitott hazafiasság birja pillanatnyilag felejtetni. Egy-egy újabb szövetséges még mámorba birja ringatni Páris népét és így legutóbb Amerika csatlakozása egy kis időre extázisba hozta őket. Ennek variációja, melynek uralma alatt él most Franciaország, még egy ideig eltarthat, hogy azután ismét a keserü csüggedés, a szomorü lemondás napjai váltsák föl.

Egyelőre most nagy az amerikai láz. Julius 4-én az amerikai nemzeti ünnepen rendezték Párisban a Daisy-napot. Gyűjtést rendeztek az amerikai katonák javára s a színházakban és egyéb szórakozó helyeken magasztalták az amerikaiakat.

És Páris most várja az amerikai csapatokat. Ebben van reménykedése, ettől várja a háboru végét és a vérmesebbek talán a győzelmet.

Sportélet a meghódított román Dunán.

Szabó Nándor felv.

Fürdőélet a meghódított román Duna partján.

Szabó Nándor felv.

VERSEK A HOLDAS BALATON MELLŐL.

1.

Emlékezem egy szörnyű napra.
Amint a holdfényes víz fodra
Selymesen, lágyan tovaillan:
egy emlék szivemen átvillan.

Egy édes arc. Piros, forró, szép.
— Piros és forró csókok érték —
az volt ilyen sejtelmes halvány
a halál csókjával az ajkán . . .

2.

Egy tekintetnek tiszta fénye
Úgy megtisztítja lelkemet
Akire így, csak egyszer nézel
az rossz, többé sohsem lehet.

Két szemed tiszta csillagában
egy jószágvilág ott ragyog, —
De mért, hogy sötét égen gyulnak
ki a ragyogó csillagok? . . .

3.

Hány idegen csókolt engem
Idegenül, ismeretlen.
Én sem tudtam ki ő s ő se
tudta, ki a szeretője.

Csak épp egyet nem csókoltam.
S csak azé az egyé voltam.
Még a kezéhez se értem
és ez az egy meghalt értem . . .

4.

Ugy-e nevensz, jó öreg hold?
Pedig bizony az igaz volt.
Vagy lehet, hogy álom volt csak,
mit szerelmesek álmodtak.

Ámbár, ha álom lett volna,
ébredésem is lett volna.
De tart tovább. Jár az Álom
balatoni holdsugáron . . .

VÉRTESY GYULA.

Régi magyar társaság.

Hogy gr. Lónyay még az nap elhigye és pedig még mielőtt a clubba menne, hogy neki már többé a képviselőházban többsége nincs, — ez volt a teendő, ezzel buktatta meg Pulszky Ferenc.

— Hát ezt hogy hitetted el? — kérdezték tőle.

— Nagyon könnyen. Korán reggel föllármáztam már az embereket, hogy valami különös történt a múlt éjjel a Deák-pártban. Hogy tulajdonkép mi? Az még titok, de nagy botrány fogja érni gr. Lónyayt, ha ma este a clubba beteszi a lábát. Meg kell kimélni szegény Lónyayt ettől a botránytól. Ezt még sem érdemelte meg. Ezt mondtam Csengerynek, Somssichnak, Bittónak. Ezek is azt mondták egyhangulag, hogy meg kell kimélni a szegényt. Jertek tehát velem, ülünk be rögtön kocsiba, hajtassunk hozzá; a ti szavatokra többet fog adni, mint az enyéme. Ugy is történt.

Midőn mi négyen belépünk gr. Lónyayhoz, ez még a reggelinél ült.

— No és azután elhitte neked gr. Lónyay, hogy az éjen át elescamotirozták a többségét?

— Elhitte, igenis elhitte. Hogyne hitte volna el, midőn oly tréfát nem értő emberek is, mint Somssich Pál, Csengery, Bittó, váltig csak azt mondták neki a mit én!

— De hát ezeket ki ültette föl?

— Hát ki más, mint én magam?

— Nos azután mi történt?

— Hát Lónyay elhitte a dolgot és még ő maga kért arra bennünket, hogy mentjük ki barátainál, ha ily körülmények között ő semmi szín alatt sem fog megjelenni az este a clubban.

— No ez sikerült.

— Sikerült bizony, mert alig hogy mi távoztunk, gr. Lónyay is fogatott és Gödöllőre ment. Harmadszor is beadta a lemondását. Ő felsége természetesen ismét csak azt mondhatta neki, hogy mindaddig, míg többsége van, maradjon a helyén. — Igen, felség! de már nincs meg a többségem. Tegnap nagy fordulat állott be a hangulatban. — No, ha nincs meg a többsége, akkor teljesítem a kérélmét, elfogadom a lemondását.

* * *

Első hallomásra az emberek erre természetesen azt mondják, hogy ez már mégis —

Igen, de hát Pulszky Ferenc e tréfájának is megvolt a maga ethikai háttere.

Csak a »collisio officiorum« fölötti sikerdus elmelkedés követtette el vele e kis politikai csinyt. Pulszky Ferenc elejétől fogva őszinte bensőséggel csatlakozott a német szövetség eszméjéhez. (Ezért nem nézte ő le

A török közoktatásügyi miniszter, Sükri bey tiszteletére rendezett ebéd a Svábhegyen. A kép közepén a miniszter és kísérelője, balra Karácsonyi Géza dr., jobbra Strausz Adolf.

Vadászat a meghódított román Duna partján.

Szabó Nándor felv.

még a németek vasuti politikáját sem.) Ámde éppen azért, mert őszintén kívánta, hogy hazánk kormánya ne tegye kockára ezen német szövetség előnyeit, holmi francia bankárokkal köthető államkölcson üzletek miatt: éppen ezért kellett gr. Lónyayt megbuktatnia. Nem azért, mert Lónyay és Strousberg vasuti politikája szétágaztak, de azért, mert gr. Lónyayról ebben az időben egyáltalán azt híresztelték, hogy egyfelől a francia szövetség eszménye felé kacsintgat, másfelől pedig, hogy Oroszországgal akarja háboruba keverni monarchiánkat.

És ki tudja, ha Pulszky Ferenc azt a kis politikai csinyt meg nem engedi magának: hova, minő kalandos politika lejtőjére érhetett volna ez a monarchia?

* * *

Szintigy kell érteni azt a kis tréfáját, a melylyel a törökökért lelkesülő ifjuságunkat fölültette volt.

Beáll hozzájuk a tüntetések rendezésére megalakult bizottsághoz elnöknek és azután mint elnök megtudta hiusítani a tüntetéseket.

E tréfája sem tetszik a politikai Catóknak.

Igen, de ez is ethikai problema, ez is »collisio officiorum« volt.

Ha előmozdítja a tüntetéseket, akkor beválik kötelességtudó elnöknek: de kockára teszi a monarchia békéjét. Ha meghiusítja a tüntetéseket, akkor az ifjuság dühöngeni fog egy kissé ugyan azért a lefőzetésért: de meg lesznek kimélve a monarchia érdekei.

Pulszky e tekintetben is a jobb részt választotta és egész kedélyesen leszámolt az egész török ügygyel, meg a török konzullal.

Nagy tudós ez a Pulszky Ferenc; ritkítja párját mint archeolog széles e világon; kitünő mint prae-historikus; a »rézkort« ő fedezte föl Magyarországon; azután oly ikonographikus értekezést irt angol nyelven Nott és Gliddon amerikai ethnologok »Indigenous Races« című nagy művébe, hogy azóta mély bókkal fogadják valamennyi európai és amerikai muzeumban. Ért ő még az egyiptomi hieroglyphekhez és a szan-szkirthoz is és azonfelül bámulatos tevékenységű publicista.

Hogy mit irt felőle a nagy gróf Széchenyi István a maga naplójában, ezt Zichy Antal gyöngédségből elhallgatta. Pedig kár volt! Ez ha napvilágot lát, éppen nem teszi őt boldogtalanná. Hiszen akkor érzi magát csak igazán szerencsésnek, ha maga is konstatálhatja, hogy nincs oly európai hirű tudós és államférfi, a ki tul birna tenni ő rajta is e tulajdonságban.

* * *

Ki hinné, hogy legényke korában kitünő táncos volt a sárosmegyei fürdőkön! Járt a menuettet annyi kellemmel, hogy tőle ezt még a néhai Zsedényi Eduard is megirigyelheti vala.

Tudott akkor ő tótul egész pompásan. Mielőtt rá kezdte a lépést, midannyiszor ő is ékes turóci dialektusban kérdezte meg — az akkori uri magyar szokás szerint — a táncosnéjától, hogy:

— Csi zo stekom, csi zo sasirkem? Lassan-e? Vagy gyorsan?

Sok évtized folyt azóta le.

Pulszky Ferenc ezen idő alatt nagy dolgokat művelt. Beszélt lord Palmerstonnal s ez majd csakhogy át nem vette tőle a magyar nagyköveti megbízó levelet. Beszélt gyakran Viktor Emánuellel, még gyakrabban Garibaldival és majd csakhogy el nem csábitotta a magyar légiót.

Mindez az ő életében csak aféle »sasirkem« volt: a nagyszerű ezen életben a tudományos munka, az irodalmi munka, a közgazdasági tevékenység volt. Tizenegyezer holdjával Nógrádban kevesebbet törődött, mint azzal, hogy élő példát adjon a magyarnak, hogy hogyan kell azon »sült galambot«, a melyet Jókai a

Hungária Nagyszálloda

Elsőrangú ház Budapesten.

Minden modern kényelem: fürdő, telefon, meleg és hideg vízvezeték.

Étterme az uri világ találkozója.

Pulszky jubileumán oly remekül ír vala le, uri magyar kézzel ledurrantani.

* * *

Pulszky Ferenc kitünő gyermekeket nevelt a hazának. Lerótta e részben már fényesen hazafiui kötelességét. De az Akadémia még nagyobb dolgot vár tőle. Legalább így suttoják sokan.

Pulszky már a mult évben is tüntetőleg hangsúlyozta, hogy most az akadémiának milyen sok pénze van. Olvastuk akkor mi is, de nem értettük.

Most azonban már értjük, hogy hova célzott ő akkor e mondásával.

Az akadémiának körülbelül 300 tagja van; csak kilenc hónapon át tart országgyűlést hetenként egyszer s némely osztályban, pl. a II.-ban alig bir a nagyérdemű titkár Pesty Frigyes egy-egy ülésre két értekezést összetoborzani.

Honnét e közöny? Honnét e munkahiány?

Szemére vetette ezt már az elnöki székből gr. Lónyai Menyhért is. Sokan törték fölötte a fejüket: de a valódi okot csak Pulszky Ferencnek egyik őszbe csavarodott meghittje találta ki.

— Az olasz parlament gyakran csak azért nem határozatképes, mert a tagok nem huznak napidijat. A mi tudósainkat mindenekelőtt a tudomány szent lángja a haza szeretete lelkesíti ugyan, de mégis beleuntak már a munkába, most, midőn egy némely lapok 200 forintot adnak egy kis tárcáért és az akadémia, ez a fényes palotájú akadémia két millió tehermentes vagyonának jövedelméből csak 30 forintocskával díjazza egy-egy sűrűn nyomtatott ívét az akadémiai »Értekezések«-nek.

Azt mondják, ilyenformán nyilatkozott bizalmas körben Pulszky Ferenc barátja és hozzáteszik, hogy meg is indult már e beteges konzervativizmus megszüntetésére irányuló mozgalom — azon gyöngéd tapintattal, a melyet egy ily kényes — mért kényes? — hát az emberek álszemérme miatt kényes — ügy természetesen megkíván. Ha Pulszky keresztül vinné az ő barátjának az eszméjét: az eszmét: akkor még legerkedettebb ellenségei sem fognák azzal vádolni, hogy nem önzetlenül cselekedett, mert ő annyi másnemű s annyira bokros teendői közben ugyancsak nem szokta szaporítani az akadémiai »Értekezések«-et.

* * *

Henszlmann Imre nagyon szép ifju volt egészen 60 éves koráig, — annyira szép, hogy Párisban egy elsőrangú festő tiszteletből — ingyen festette le, nem annyira Henszlmannak, mint nagy archaeolognak nagy tekintélye iránti kegyeletből, mint inkább azért, mert oly tudós képét akarta kiállítani, kit végre valahára a — szépsége miatt is megbámuljanak.

Az orosz-magyar barátkozás napjaiból. Kargazin grúz herceg, Skobloff orosz vadász-hadnagy, Beöthy-Zsigmond László honvéd huszárhadnagy.

Mióta elérte a 60-ik életévét, nem ifju többé, de azért még mindig igen jó husban van és még mindig nagyon érdekes ember. A profilját még ma is megirigyelhetnék a legszellemesebb gondolkodók. De a humora határozottan fogyatékán van.

A csucsvives műemlékeknek aligha volt és még ma is alig van tudósabb és zseniálisabb buvárlója, mint ő. Francia nyelven irt nagy művét e tárgyról a francia kormány adta ki államköltségen. Violet le Duc barátjának fogadta s III. Napoleon meghívta estélyre.

S e mellett nagyon becses adalékokkal gazdagította a magyar szaktudományt, sőt irt már vagy 40 év előtt a görög drámáról egy munkát, a melynek még ma is meg van a maga becase.

Akkor volt már a magyar Akadémia levelező tagja, a mikor még az akadémiánknak nem egy rendes tagja még meg sem született: de ő csak nemrégiben birt rendes taggá lenni.

Hogy történhetett ez?

Hjah! Henszlmann nagyon különös egy férju volt még ezelőtt néhány évvel is.

Az akadémiai üléseken egyebet sem igen tett — ha csak nem ő maga olvasott fel, minthogy lekarrikozta az akadémia tagjait. Aztán heteken át törte egész az izzadságig a fejét, hogy minő humorisztikus diszmelléknevet találjon ki valamely nevezetességünk számára.

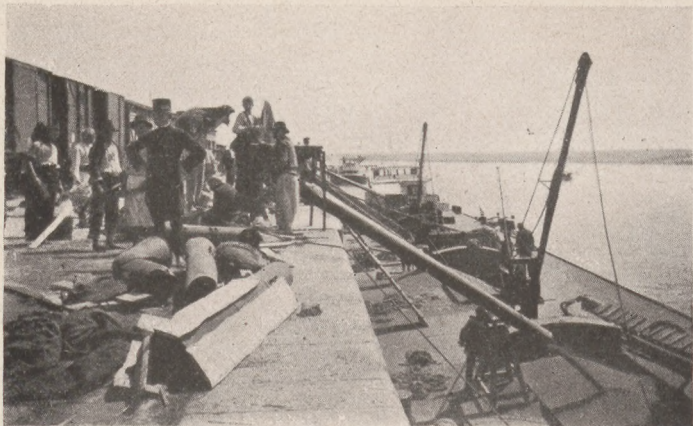
Az egyiket elkeresztelte »Lampe der Hasé«-nak, a másikat »házmester«-nek, a harmadikat »Nussknacker«-

Dunapalota szálloda Budapest

(ezelőtt Ritz)

A legnagyobb kényelemmel berendezve.

Étterem. Bar. 5 órai tea.

Gabonarakodás a meghódított román Dunán. Baloldalt Manno Leonidás h.-h.-főhadnagy, a gabonarakodás főintézője.

Szabó Nándor felv.

nek, a negyediket »Anstandsmann«-nak, az ötödiket »Schnirch-Schnarch-Pumpelich«-nak s így tovább.

Többre becsült egy jó élcet e bolygó minden kincsénél, kivéve a tudományt, különösen a csucsiveket. Kedvelte a tréfát is.

A párisi kiállítás alkalmával odajön hozzá egy hajlongó bécsi archaeolog és felvilágosítást kér tőle valami kérdésben.

— Ez az ur fogja önnek ott megmondani. Válaszol oly komoly képpel, akár egy guardián közvetlenül a bőjtí prédikáció előtt.

— Ki az az ur, — kérdi a bécsi — a kihez ön engem utasítani méltóztatik?

— Dr. Cipolla a neve.

— Hisz az nem lehet dr. Cipolla! Mosolyog a bécsi egész alázattal, mert — úgy látszik — jártas volt a Boccaccio »Decameron«-jában.

— Dr. Cipolla, mondom, kiált föl hangosan Henszlmann, hogy az illető is meghallotta, — hagyjon az ur nekem békét!

Képzelteti az illető tudós elszörnyülködését. — Tán mondanunk sem kell, hogy az illető Henszlmannak akadémiai tagtársa, — egy az archeologia terén nagyérdemű magyar egyházi férfit volt.

Azon a hazai archaeologiai kiállításon pedig, a melyet a gróf Károlyi Alajos palotájában rendeztek, megcselekedte azt a tréfát, hogy ráült a lépcső kőkorlátjára és azon lovagolgatott szivarozva, mint egy kedves kis fiu.

— No, no csak meg ne ártson! — mondja egy arra menő grófné egész kedélyességgel.

— Dehogyan árt meg! — feleli csucsives archaeologunk és folytatja nagyokat szippantva a lovagolgatást.

Igen, mert hát ő nem csak archaeolog volt, hanem philosophus is, a ki nagyon szeretett kacérkodni a cynikusok iskolájával.

Gyűlölte a fényűzést, sőt még a cifrább konyhát is lelke egész mélyéből.

A világért sem evett volna egyebet még a legnagyobb vendégségben is levesnél és marhahusnál. Ma már nem vallja a régi hitét. Ha vidéki városba megy ásatás végett és többen találják őt meghívni egyszerre, bizonyára előnyt ad a lazacnak — mert ma már nagyon fél a — rostélyostól.

TÖRÖKÖK

Irta: DOBAY ISTVÁN.

A Társaság kiadása. — Ára 5 K. Megrendelhető A Társaság kiadóhivatalában, Budapest, IV., Reáltanoda-utca 18. szám.

Brachfeld F.

Ő csász. és apost. kir. felsége kamarai szállítója.

Uri ing és divatujdonságok.

Uri ruházat mérték szerint.

Női és férfi kész felöltők.

Budapest, V., Dorottya-utca 1. Gizella-tér sarkán.

Különlegessége: Tábori selyemingek.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratot nem ad vissza a szerkesztőség. —

A Társaság új telefonszáma: József 25—11.

A *biedermeier-frakk*. Erőltetett és mégis erőtlen. — *Olajfa-suttogás Lakromán*. Talentumos, hivatott toll munkája. A született mesemondó könnyedsége csillog a sorok közül, de a történet allegorikus része túlságosan naiv. Ezen változtatni kell. Legcélszerűbb lenne, ha valamely hétköznapi délután öt óra tájban fölkeresne bennünket a szerkesztőségben. — *Helion*. Sorsa meghatott, *könyörgésének* helyet adtunk. — *Érdeklődő*. Mai lapunkban olvashat róla. — *J. B. Győr*. Az Allah szó az Al és Ellah szavak összetétele. Az arab nyelvben Isten nevét és a „tisztelendő“ jelzőt fejezi ki. Mohamed Allah ugyanazokkal a tulajdonságokkal ruhazza föl, mint a Biblia az Örökkévalót. — *B. O.* Nem közölhető. — *Lolly*. Az *andante* az olasz *andare* (menni) igéből származó zenei műszó, mely a zenei időmérték középfokát („mérsékelt“) fejezi ki az *adagio* („lassan“) és az *allegro* („frissen“) között. — *Idem*. Sorát ejtjük. — *K. L. Augustus* vége felé újra utnak indul. — *T-y J-ő*. Rövidebbet kérünk. — *Pusztafi*. Több alkalommal megizentük már, hogy túlságosan el vagyunk látva versekkel. Több türelmet kérünk a prózát illetőleg is. — *T-th L-ó*. Ön úgy itthagyt bennünket, hogy majdnem megakadtunk. — *Sokszor*. Nem lehet erőltetni az ilyen dolgot. Ha önmagától nem jön rá az illető, hiába figyelmezteti. Másik kérdésére inkább levélben válaszolunk, bár nem szeretünk beleelegyedni az efafta nézeteltérésekbe. Azt hisszük, szép szóval itt is többre menne, mint erőszakkal. — *Nellike*. Az illető gróf másodsor is megnősült, a kérdés megoldása tehát nagyon egyszerű.

Felelős szerkesztő: DOBAY ISTVÁN

Laptulajdonos: DOBAY ISTVÁN és SZÉNÁSY SÁNDOR DR.
Nyomatott Pápai Ernő műintézetében Budapest. Telefon 127—05.

Deli

Éttermei

Dunapart

Rosenstingl

Régiségek, szőnyegek, műtárgyak.

Budapest,

IV., Deák-tér 4. — Telefon 6—76.

Szombathely.

Sopron.

A Porte de France Tuniszban.

A Társaság

rendkívüli száma
A KIRÁLYNÉ

megjelent. Nem előfizetők részére ára 1 korona
50 fillér. Postautalványon megrendelhető
A T Á R S A S Á G kiadóhivatalában, Buda-
pest, IV. kerület, Reáltanoda-utca 18. szám.

REMETHEY FÜLEPP DEZSŐ
DOBERDÓI DÁRIDÓKON
ÉS MÁS KÖLTEMÉNYEK (1915–17.)
JÓZSEF FŐHERCEG ELŐSZAVÁVAL
ÁRA 2.50 K.

Megrendelhető »A Társaság« kiadóhivatalában,
Budapest, IV. kerület, Reáltanoda-utca 18. szám.

A CS. ÉS KIR. 23. GYALOGEZRED HADI ALBUMA

1050 harctéri kép és rajz, 100 érdekes cikk és vers. A világ-
háború első két évében kitüntetett és elesett 23-as hősök
írásban és képen megörökítve. 300 autogramm uralkodóktól,
hadvezérektől és ezredbeliektől. A számos díszes kiállítású
csoportképen több mint 3000 ezredbeli arcképe található.
Szerkesztette KUN JÓZSEF JENŐ tart. főhadnagy. Ára 20
kor. Megrendelhető a Képes Hadiújságnál. Táborig posta 632.

JOSEF FISCHER

cs. és kir. udvari és kamarai szabó
WIEN, I., LOBKOWITZ-PLATZ 1.

Divatterem
Elegáns utcai öltözékek, látogató-toi-
lettek. Kabátok, szörmék. Kosztümök
14-17 éves fiatal hölgyek részére. Leg-
újabb szabású hölgylovaglőöltözékek

Kosztümök a sport minden ágához.

Izléses férfiruhák legfinomabb kiállítás-
ban. Szalon-, utcai- és sportöltözékek.

Fiatal lányok és asszonyok figyelmébe!

Most jelent meg III. kiadásban
A fiatal lány otthon

Irta: ifj. Gonda Béla

„A női divat művészete“ szerzőjének
legújabb műve.

TARTALOM: Az otthon. Leányszoba.
Művészet, irodalom, zene. Társaság.
Kézimunkák. Ötözködés. Pályavá-
lasztás. Háztartás. Fegyelem. Jóté-
konyság. Vallás-, hit. Család.

Ára 4.50 postaköltség 30 fill.

Megrendelhető **A Társaság**
:: kiadóhivatalában ::